

Stranding Kemp's zeeschildpad op het strand van Den Helder

Mark de Boer & Edo Goverse

Voor de zesde keer in zestig jaar is er in Nederland een zeer zeldzame Kemp's zeeschildpad gestrand. De zeeschildpad werd op zaterdag 20 december 2014 op het strand bij Den Helder, tussen de strandlagen Falga en Duinoord, rond 10:15 uur door een wandelaar aangetroffen. Helaas stierf de zeeschildpad kort nadat hij was gevonden en overgebracht naar de opvang.

Opvang

Het dertig centimeter grote dier is door de dierenambulance afgegeven bij Vogelasiel De Paddestoel in Den Helder. Diergaarde Blijdorp, één van de twee instellingen die zich hebben opgeworpen voor de opvang en rehabilitatie van zeeschildpadden, heeft het onfortuinlijke diertje 's avonds opgehaald in Den Helder.

Ter plekke is het apathisch ogende dier gedetermineerd als zijnde een Kemp's zeeschildpad (*Lepidochelys kempii*).

Bij aankomst in Blijdorp is het dier globaal onderzocht door de dierenarts en is geconstateerd dat het iets levendiger was dan in Den Helder. Maar het leek niet in staat om te duiken. De zeeschildpad woog 2,9 kilogram en had een schildlengte van 30 cm en een breedte van 27 cm.

Doodsoorzaak

De volgende ochtend is het dier dood aangetroffen in het bassin. Bij sectie viel op dat het geen voedsel in het maagdarmkanaal had, een bleke lever en een erg volle galblaas. Verder viel op dat er wat vrij gas in de buikholte zat en dat er uitgebreide gasvorming in de longen aanwezig was. De conclusie uit

het pathologisch onderzoek aan de organen door de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, was een ontsteking van de darm- en leververvetting. Het dode dier wordt opgenomen in de collectie van Naturalis Biodiversity Center, Leiden.

Overzicht eerdere strandingen

Er zijn vijf eerdere waarnemingen in Nederland van aangespoelde Kemp's zeeschildpadden. De eerste was in 1954 in Scharrendijke (Schouwen-Duiveland, Zeeland), vervolgens in 1970 Midsland (Terschelling) en in 2007 is er een dier aangespoeld bij IJmuiden.

De eerste Kemp's zeeschildpad die door Blijdorp werd opgevangen was op 21 november 2008 aangespoeld te Westerschouwen. Dit dier is later uitgezet in de Golf van Mexico (V.S.).

In 2011 werd een Kemp's zeeschildpad aangetroffen op het strand van Monster (Zuid-Holland) en opgevangen door Sea Life Scheveningen. Ook deze is naar Amerika (Texas) overgevoerd, om aldaar in zee te worden uitgezet.

Status Ernstig Bedreigd

De Kemp's zeeschildpad is internationaal gezien een ernstig

De Kemp's zeeschildpad bij aankomst in Diergaarde Blijdorp. (Foto: Mark de Boer, Diergaarde Blijdorp)

Protocol

In samenwerking met Diergaarde Blijdorp te Rotterdam en Burgers' Zoo te Arnhem heeft RAVON een protocol samengesteld waarin is opgenomen wat je kunt doen bij het vinden van een zeeschildpad op het strand in Nederland.

Dit protocol is te downloaden op:
www.ravon.nl > Infotheek > Protocollen

Het bassin waarin de Kemps werd ondergebracht. (Foto: Mark de Boer, Diergaarde Blijdorp)

bedreigde soort en komt voor in de Golf van Mexico en langs de oostkust van de Verenigde Staten. Het is de kleinste in zee levende schildpad. Een volwassen dier heeft een schildlengte van 65-75 cm en weegt tot 40 kg. Sporadisch raken enkele, meest jonge dieren door sterke zeestromingen op drift in de Golfstroom. Bij watertemperaturen onder de 14 graden Celsius worden de dieren inactief en gaan ze drijven waarna ze kunnen stranden. In het noordelijke deel van Europa vinden de meeste strandingen in het najaar en in de winter plaats.

Tot slot

In de derde week van december 2014 waren er ook nog twee meldingen van strandingen in Groot-Brittannië. Eén dier is overleden, de ander wordt waarschijnlijk gerehabiliteerd in Noord-Carolina (VS).

Summary

Stranded Kemp's ridley in The Netherlands

On Saturday December 20th, 2014, a young sea turtle (curved carapace length 30 cm, width 27 cm) was found on a beach of the North Sea coast near Den Helder. It was still alive and first taken to a bird sanctuary nearby. The

same evening, Rotterdam Zoo collected the animal in order to give it medical care and for later rehabilitation.

There it was identified as a Kemp's ridley (*Lepidochelys kempii*). The turtle weighed 2.9 kg. A vet examined the animal and found it unable to dive. He gave it basic medical care. The next morning, the animal was found dead in the tank. Pathologists of the Veterinary Faculty of Utrecht University carried out a post-mortem which showed that the turtle had no food in the gastro-intestinal tract, a pale-coloured liver and a very full gall bladder. In addition, there was some gas in the abdominal cavity and extensive gas formation in the lungs. They also found an inflammation of the steatosis (accumulated fat) in the liver and intestines. The dead animal will be handed over to the Naturalis Biodiversity Center in Leiden. This is the sixth record of a Kemp's ridley in the Netherlands.

Literatuur

- Goverse, E., M. Janse, H. Zwartpoorte, P. McLean, P. Bonnet, A. Oosterbaan, M. Hilterman & E. Dondorp, 2014. Notes on Sea Turtles from the Netherlands: An Overview 1707-2013. *Marine Turtle Newsletter* 141: 3-7.
- Goverse, E., M.L. Hilterman, M. Janse & H. Zwartpoorte, 2009. Kemps zeeschildpad: een

nóg bijzonderder dwaalgast in Nederland.

RAVON 33 11(3):38-43.

Goverse, E., J. Drubbel & F. Grünwald, 2012.

Nederlandse Kemps zeeschildpadden in het nieuws. RAVON 43 14(1): 17-19.

Mark de Boer

Vakgroepoofd Oceanium
Diergaarde Blijdorp
Postbus 532
3000 AM Rotterdam
m.de.boer@rotterdamzoo.nl

Edo Goverse

Stichting RAVON
p.a. IBED/UvA
Postbus 93501
1090 EA Amsterdam
e.goverse@uva.nl

Stranding dikkopschildpad

De meeste zeeschildpadden in Nederland stranden in de herst of wintermaanden. Op 11 januari 2015 is bij Wassaenaar een jonge dikkopschildpad (*Caretta caretta*) aangespoeld. Dit dier is opgevangen door Diergaarde Blijdorp en maakt het goed. Hierover is door de auteurs een natuurbericht uitgegeven op 4 februari jl. en dit is te lezen op: www.natuurbericht.nl/?id=13159

